

Beregnet til
Ålesund Kommune

Dokument type
Notat

Dato
April, 2023

Kartlegging av tareskogforekomster ved Aspa og Bålholmen

Renere fjord Ålesund

Kartlegging av tareskogforekomster ved Aspa og Bålholmen

Renere fjord Ålesund

Oppdragsnavn **Renere havn Ålesund**
Prosjekt nr. **1350046044**
Mottaker **Ålesund Kommune**
Dokument type **Notat**
Versjon **0.1**
Dato **24.04.2023**
Utført av **Mathias Leithe Haukø**
Kontrollert av **Dina Tevik Rogstad**
Godkjent av **Tom Øyvind Jahren**
Beskrivelse **Undersøkelse av to tareskogsforekomster ved henholdsvis Aspa og Bålholmen i Aspevågen i Ålesund kommune våren 2023.**

Rambøll
Harbitzalléen 5
Postboks 427 Skøyen
0213 Oslo

T +47 22 51 80 00
<https://no.ramboll.com>

Confidential

Innholdsfortegnelse

1.	Bakgrunn	2
2.	Metode	3
3.	Resultater	4
4.	Konklusjon	5
5.	Referanser	6

1. Bakgrunn

Aspevågen i Ålesund er ett av Miljødirektoratets 17 prioriterte områder for opprydding av forurenset sjøbunn i Norge. Som del av prosjektet Renere fjord Ålesund ble det i 2015 utarbeidet en tiltaksplan for opprydding av forurenset sjøbunn i Aspevågen (Rambøll, 2015), basert på daværende gjennomførte undersøkelser. I 2021 og 2022 ble det gjennomført ytterligere miljø- og geotekniske undersøkelser i Aspevågen (Rambøll, 2022a; 2022b; 2022c). Basert på resultatene fra de nye undersøkelsene, samt oppdatert informasjon om bl.a. områdeplaner, ble tiltaksplanen fra 2015 revidert av Rambøll i 2022 (Rambøll, 2022d).

Igjenom revidert tiltaksplan mot forurenset sjøbunn i Aspevågen (Rambøll, 2022d) og oppfølgende prosjektarbeid, har videre arbeid med tiltak mot forurenset sjøbunn blitt prioritert for delområdene som omfatter Aspfolet, Skutvika, Kippervika og Volsdalsvågen (Figur 1). Dette er delområde 2, 3 og 4 (Figur 1). Det har også blitt identifisert et behov for supplerende miljøundersøkelser i sjø. Følgelig ble det våren 2023 gjennomført supplerende prøvetaking av sedimenter og bløtbunnsfauna, samt videokartlegging av to modellerte tareskogforekomster i Aspevågen. Resultatene fra disse undersøkelsene skal benyttes for å vurdere endelig utstrekning av tiltaksområdet ved Aspfolet (delområde 2), etablere kunnskap om økologisk tilstand i delområdene, samt vurdere ulike avbøtende tiltak for å ivareta tareskogforekomstene under gjennomføringen av tiltak mot forurenset sjøbunn i de aktuelle delområdene.

Figur 1. Oversikt over delområder prioritert for tiltak mot forurenset sjøbunn i Aspevågen. Delområde 2 er avgrenset med sort omriss, delområde 3 er avgrenset med rødt omriss og delområde 4 er avgrenset med grått omriss.

I Aspevågen er det i naturbase registrert to tareforekomster, én ved Bålholmen (ID: BM00117473) og én ved Aspa (ID BM00118253). Begge forekomstene er modellerte, uten at de er endelig bekreftet med undersøkelser på stedet (Miljødirektoratet, 2019). Foreliggende rapport beskriver undersøkelser av de to modellerte tareforekomstene i Aspevågen.

2. Metode

Undersøkelser av tareskogforekomstene i Aspevågen ble utført ved hjelp av undervannsdronne (Gladius Chasing mini S), lånt fra Ålesund Havnevesen. Filmingen ble utført av Rambølls personell om bord Ålesund Havnevesen sin servicebåt «Skansen», alle undersøkelser av tareskogsforekomst ble utført 15. mars 2023. Dronetransektene ble kjørt og filmet i utkanten av de modellerte forekomstene fra Naturbase, som illustrert i Figur 2.

Hensikten med undersøkelsene var å undersøke forekomst eller fravær av de modellerte tareskogforekomstene i området. Utbredelse og kvalitet på forekomstene ble ikke kartlagt i detalj.

Figur 2. Filmede transekter (blå linjer) og modellerte tareskogforekomster (grønn skravur) (Miljødirektoratet, 2019) ved Aspa og Bålholmen i Aspevågen, Ålesund.

3. Resultater

Ved begge de modellerte tareskogforekomstene, ble det registrert tare under droneundersøkelsene. Forholdene var relativt like ved både Aspa og Bålholmen, med sukkertare (*Saccharina latissima*) som dominerende tareart. I tillegg ble det observert spredte individer av skolmetang (*Halidrys siliquosa*) og andre uidentifiserte rødalger og kalkalger. Ved begge lokalitetene var sjøbunnen dominert av hardbunn, men med flekkvise partier med sandbunn uten særlig vekst av makroalger. Algene bar enkelte steder preg av påvekst (brune trådalger) og nedslamming.

Ved Aspa ble det observert tareindivider ned til ca. 15 meters dybde, men med økende tetthet oppover i vannmassene. Det ble også observert fisk (enkeltindivider og stimer), som oppholdt seg tett på og ved tareforekomstene ved Aspa (Figur 3). I tillegg ble det observert ulike uidentifiserte arter av pigghuder (kråkeboller og sjøstjerner) i området. Det var ingen synlige tegn på kråkebollebeiting i tareforekomsten.

Figur 3. Stillbilde fra dronevideo av tareforekomsten ved Aspa. Bildet viser sukkertare (*Saccharina latissima*) og småfisk (uidentifisert art), trolig torskefisk.

Ved Bålholmen ble det også observert tare ned til mellom 15 og 20 meters dybde, med økende tetthet oppover mot grunnere vann. Også ved bålholmen ble det observert organismer som sjøstjerner, fisk og kråkeboller i områdene med tare, i tillegg til sekkedyr som levde på gammel tare (Figur 4). Heller ikke her var det synlige tegn på beiting fra kråkeboller.

Figur 4. Sukkertare, omgitt av rødalger, hydrozoer og sekkedyr (uidentifiserte arter), filmet på ca. 8 meters dybde ved Bålholmen.

Flere bilder fra filmingen ved Aspa og Bålholmen er vedlagt i Vedlegg 1.

4. Konklusjon

Ved begge de undersøkte lokalitetene, ble det påvist sukkertareskog, som illustrert i Figur 2 (Miljødirektoratet, 2019). Tareskog har generelt en viktig økologisk funksjon som habitat for fisk, bløtdyr og krepsdyr, og som næringssøkområde for sjøfuglarter. Det ble observert flere fisker og fiskestimer samt arter av bløtdyr ved begge lokalitetene, som så ut til å benytte seg av tareskogen. Det bør tilstrebes å hindre at tareforekomstene skades, som følge av tiltakene som skal gjøres i Aspevågen.

5. Referanser

- Miljødirektoratet. (2019, 12 15). *Marine naturtyper Ålesund-, Langevåg-, Spjelkavik-området*. Hentet fra Naturbase faktaark: <https://faktaark.naturbase.no/?id=BM00118253>
- Rambøll. (2015). *Aspevågen - Ålesund havneområde - tiltaksplan forurenset sjøbunn. Prosjektnr. 1131738*.
- Rambøll. (2022a). *Aspevågen 2021 - Miljøteknisk undersøkelse - datarapport. Prosjektnr. 1350046044-001*.
- Rambøll. (2022b). *Strømundersøkelser Aspevågen 2021-2022. Prosjektnr. 1350046044*. Oslo: Rambøll.
- Rambøll. (2022c). *Ålesund kommune - Renere fjord Ålesund havn - Datarapport fra grunnundersøkelse*.
- Rambøll. (2022d). *Renere fjord Ålesund - Revidert tiltaksplan mot forurenset sjøbunn. Prosjektnr. 1350046044*.

Vedlegg 1 Stilbilder fra filming av tareforekomster i Aspvågen

Aspa

Fiskestim og sukkertare ved Aspa

Solstjerne og sukkertare ved Aspa

Temperature:5.7°C

2023-03-15 12:49:23

Depth:-10.9m

Heading:109°

Pitch:-16°

Bålholmen

Rødalger, skolmetang, sekkedyr og sukkertare ved Bålholmen

Temperature:5.1°C

2023-03-15 11:32:48

Depth:-7.7m

Heading:286°

Pitch:-13°

Solstjerne og sukkertare ved Bålholmen

Temperature:5.0°C

2023-03-15 11:34:03

Depth:-7.3m

Heading:276°

Pitch:-16°

Fiskestim og sukkertare ved Bålholmen

Temperature:4.7°C

2023-03-15 11:37:46

Depth:-3.4m

Heading:222°

Pitch:-5°